

БАЙКОВЕ КЛАДОВИЩЕ — найстаріший поховальний комплекс у Києві. Б. к. внесене до Держ. реєстру як пам'ятка історії національного значення (від 2001). Закладено в грудні 1833. Площа Б. к. понад 40 га, розташ. на схилах Байкової гори. Рельєф місцевості зумовлює геометрично неправильні обриси більшості ділянок. Умовно поділено на три частини, нагляд за якими здійснюють православ., лютеран., катол. міські громади. На Б. к. ховали вірних усіх конфесій, сектантів, атеїстів. Кожна конфесія мала свої каплиці. Територія Б. к. поділена на дві структурні частини вулицею Байкова, південніше від якої розташ. Старе, північніше — Нове (від 1880-х рр.) кладовища, де 1884 збудовано кам'яну Вознесенську церкву (арх. В. Ніколаєв). Нове кладовище огорожено кам'яною стіною, яка має входи-брами, стилізов. під церкву, костел і кірху. До 1-ї світової війни тут було брат. військ. кладовище. До 1917 тут виділено 2 ділянки (10-а і 12-а) для поховання викладачів Київ. університету. На Б. к. збереглися склепи роботи арх. В. Городецького, В. Ніколаєва та ін.; надгробки роботи скульпторів і арх. В. Бородая, І. Гончара, Г. Кальченко, К. Кузнецова, В. Гнєздилова, А. Ігнащенко, Е. Білостоцького та ін. Нині Б. к. закрито для мас. поховань. Гол. алея нового Б. к. — пантеон держ. діячів, письменників, артистів. Після 2-ї світової війни на 2-х ділянках здійснювалися поховання військовослужбовців, полеглих у боях і тих, хто помер від ран у шпиталях. Нині на Старому кладовищі — 7 ділянок, на Новому — 51 (серед них 33-я — для поховань урн; знаходиться поблизу крематорію, діє від 1975,

збудов. арх. А. Мілецьким). Від 1982 поховання здійснюються в колумбарії. Серед похованих на Б. к.: історик, літературознавець О. Андрієвський, авіаконструктор О. Антонов, історик, археолог В. Антонович, актор А. Бучма, організатор і кер. Укр. нар. хору Г. Верьовка, організатор і кер. Укр. ансамблю танцю П. Вірський, художник М. Глушенко, співаки Б. Гмиря та М. Гришко, письменник, громад. діяч Б. Грінченко, історик, держ. діяч М. Грушевський, письменник Є. Гуцало, композитор К. Данькевич, кінооператор Д. Демуцький, філолог П. Житецький, актриса М. Заньковецька, художник І. Іжакевич, скульптор, драматург І. Кавалерідзе, художник В. Касіян, арабіст Т. Кезма, письменник, історик О. Кониський, актор, режисер М. Крушельницький, композитор М. Лисенко, поет, правозахисник Ю. Литвин, співачка М. Литвиненко-Вольгемут, футболіст, тренер В. Лобановський, композитори Б. Лятошинський та П. Майборода, кіноактор, режисер І. Миколайчук, художник Г. Нарбут, письменник І. Нечуй-Левицький, академік Є. Патон, співак І. Паторжинський, художник А. Петрицький, співачка О. Петрусенко, композитор Л. Ревуцький, поет М. Рильський, театр. діячі М. Садовський та П. Саксаганський, поет, правозахисник І. Світличний, поет В. Сосюра, письменник, театр. діяч М. Старицький, політ. діяч І. Стешенко, поет В. Стус, мистецтвознавець С. Таранушенко, поет П. Тичина, правозахисник О. Тихий, актриса Н. Ужвій, поетеса Леся Українка, держ. діяч В. Чорновіл та ін.

Л. А. Проценко

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Байкове кладовище / Л. А. Проценко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-38943>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).